
MEMO

Van : Job Punt
Project : Grote Kruispunt
Opdrachtgever : Gemeente Krimpen aan den IJssel

Datum : 18-10-2019
Aan : Laurens Smits, Henk Slappendel
CC : Jan Kalkman

Betreft : Advies basisvarianten fietsoversteek Buys Ballotsingel – Nieuwe Tiendweg

---

Aanleiding

Vanwege de herinrichting van het kruispunt Boerhaavelaan – Nieuwe Tiendweg waarbij de huidige fietsoversteekvoorzieningen komen te vervallen, zal een alternatieve fietsoversteek gerealiseerd moeten worden. Deze is voorzien ten oosten van het kruispunt aan de Nieuwe Tiendweg ter hoogte van de Buys Ballotsingel. Om straks de juiste ontwerpkeuzes te maken, dient vooraf een duidelijk beeld gevormd te worden van de verkeerskundige consequenties enkele basisvarianten. Deze memo beschrijft die consequenties door te kijken naar de gevolgen voor de verkeersveiligheid en doorstroming.

Kwalitatieve inventarisatie

Deze memo is bedoeld om een verkeerskundige afweging op hoofdlijnen te maken, waarin fundamentele zaken als doorstroming van het autoverkeer, fietsverkeer en (fiets)veiligheid belicht worden. Het betreft een kwalitatieve beschrijving van de gevolgen van bepaalde basisvarianten. Een kwantitatieve beschrijving voert op dit moment nog te ver, omdat hiervoor eerst bekend moet zijn wat de gevolgen zijn voor de afwikkeling van het verkeer op het kruispunt Boerhaavelaan – Nieuwe Tiendweg.

Uitgangspunten

Een aantal zaken weten we al:

- Kruispunt Boerhaavelaan – Nieuwe Tiendweg kent straks geen fietsoversteeken meer
- De fietsroute langs de water (Vincent van Goghlaan en Buys Ballotsingel) wordt belangrijker. Hiermee wordt uitvoering gegeven aan de uitgangspunten van de Verkeer en Vervoervisie 2013.
- Fietsoversteek wordt gelijkvloers. Tunnel is eerder onderzocht, maar niet haalbaar bevonden
- Fietsers (noord-zuid) zitten niet in de voorrang en zijn ondergeschikt aan het gemotoriseerde verkeer¹

Basisvarianten

Deze inventarisatie bekijkt het verschil tussen twee basisvarianten:

- oversteek met 2x1 rijstroken: dit is conform de huidige inrichting op de Nieuwe Tiendweg: 1 rijstrook in oostelijke en 1 rijstrook in westelijke richting.
- oversteek met 1 + 2 rijstroken: deze variant gaat er vanuit dat gemotoriseerd verkeer in de richting van het de Boerhaavelaan straks ter hoogte van de fietsoversteek met 2 rijstroken komt aanrijden. In oostelijke richting rijdt men net als nu met 1 rijstrook richting de rotonde Burg. Aalberslaan.

Per variant wordt eveneens gekeken naar het effect van het toepassen van een VRI en een middengeleider.

---

¹ Volgens de principes van Duurzaam Veilig dient fietsverkeer bij een gebiedsontsluitingsweg type 2, waar deze weg toe behoort conform V&V visie 2013, voorrang te geven aan gemotoriseerd.

Beoordelingskader

De beide basisvarianten worden zowel beoordeeld vanuit het oogpunt van de fietser als vanuit het oogpunt van het gemotoriseerde verkeer voor de volgende items:

Verkeersveiligheid

Fietsers zijn kwetsbaar in het verkeer. Zeker wanneer ze kruisen met gemotoriseerd verkeer. Daar komt bij de fietsoversteek onderdeel uitmaakt van een hoofd fietsroute en daardoor een belangrijke schakel is in het verder stimuleren van het fietsgebruik in Krimpen (speerpunt Verkeer en Vervoervisie 2013). Naast deze beleidsmatige doelstellingen is er ook een concrete aanleiding, aangezien uit ongevalanalyses² is gebleken dat op deze locatie in het verleden verkeersslachtoffers zijn gevallen.

Doorstroming

Doorstroming van zowel het fietsverkeer als het autoverkeer zijn belangrijk. De Nieuwe Tiendweg is een belangrijke ontsluitingsweg in de richting van de C.G. Roosweg en heeft als functie het autoverkeer zo goed mogelijk te laten doorstromen. Voor het kruisende fietsverkeer geldt eveneens een goede en vlotte doorstroming, maar in tegenstelling tot het autoverkeer moeten fietsers bij de oversteek voorrang geven aan het gemotoriseerde verkeer. Dit heeft dus al een vertragend effect waar bij voorbaat rekening mee moet worden gehouden.

Beoordeling basisvarianten

Oversteek met 2x1 rijstroken

	Fietser	automobilist
Verkeersveiligheid	Vanwege de drukte op de Nieuwe Tiendweg is het voor fietsers zeer lastig om beide rijbanen ineens over te steken. Vanwege die drukte hebben fietsers niet het overzicht om het verkeer in te schatten. Daardoor is de kans op ongevallen groot. De oversteekbaarheid is slecht.	Automobilisten hebben ten alle tijden voorrang. Voor hen is er primair geen verkeersveiligheidsrisico.
	In de toekomst zullen hier veel fietsers oversteken. Nu steken er slechts sporadisch fietsers over. Een hogere intensiteit fietsers geeft statistisch meer kans op ongevallen. Zeker wanneer fietsers vanwege de drukte op de Nieuwe Tiendweg weinig kans hebben om over te steken. Fietsers zullen hierdoor soms onverantwoorde risico's nemen bij het oversteken. De fietsoversteek is een potentieel gevaarlijke situatie.	
doorstroming	Vanwege de drukte op de Nieuwe Tiendweg zullen fietsers vaak moeten wachten. Dat is niet wenselijk voor de doorstroming. Zeker niet op	In de huidige situatie is ook sprake van 1 rijstrook. Automobilisten hebben ten alle tijden voorrang. Fietsers hebben daar geen invloed op.

² Bron: Verkeer en Vervoervisie 2013

	een hoofdfietsroute waar doorstroming van het fietsverkeer juist optimaal moet zijn	
--	---	--

Oversteek met 1 + 2 rijstroken

	Fietser	automobilist
Verkeersveiligheid	De kans op afdekongevallen ³ aan de noordzijde van de oversteek is zeer groot. Met tot gevolg letselongevallen met fietsers.	Automobilisten hebben ten alle tijden voorrang. Voor hen is er primair geen verkeersveiligheidsrisico.
doorstroming	Door de komst van een 3 ^e rijstrook zullen fietsers nog minder kans zien om over te steken. Betekent een verslechtering van de doorstroming voor fietsers. Op een hoofdfietsroute waar deze oversteek toe gaat behoren is dat niet wenselijk.	Dit betekent een verdubbeling van de afrijcapaciteit. Dus een verbetering van de doorstroming.

Middengeleider

Een middengeleider kan ervoor zorgen dat fietsers in twee fasen kunnen oversteken. Daardoor hoeven ze zich steeds maar op één rijrichting te concentreren, waardoor de kans op een hiaat om over te steken groter wordt. Dit draagt bij aan een betere oversteekbaarheid en verkeersveiligheid. Maar vanwege de drukte op de Nieuwe Tiendweg is de kans groot dat fietsers op de middengeleider soms lang moeten wachten. Hierdoor kunnen er ophoping ontstaan waardoor fietsers niet meer op de middengeleider passen. Naast de drukte op de Nieuwe Tiendweg is de fietsroute straks ook erg druk. De fietsroute maakt straks namelijk onderdeel uit van een belangrijke route in het fietsnetwerk. In de ochtend- en avondspits wordt deze veel gebruikt door fietsers met een woon-werk motief. En vanwege de aanwezigheid van de gereformeerde basisschool direct naast de oversteek, zullen fietsers met name in de ochtendspits in grote getalen aankomen bij de oversteek. Zowel de drukte op de Nieuwe Tiendweg als de drukte van de fietsroute zelf, maken dat het positieve effect van de middengeleider op de oversteekbaarheid en verkeersveiligheid uiteindelijk nihil zal zijn.

VRI

Met een VRI kunnen de beide drukke stromen gestuurd worden. Voor fietsers betekent het zeker in de spits dat zij binnen afzienbare tijd de Nieuwe Tiendweg volledig kunnen oversteken. Bij de afstelling van de regeling dient daarbij aandacht te zijn voor de geloofwaardigheid van de fietser. Die zal, wanneer hij te lang moet wachten door rood rijden. Dit kan levensgevaarlijke situaties geven. Een goede "geloofwaardige afstelling" maakt dat de fietser juist wel bereid is om even te wachten. Dit komt de verkeersveiligheid, ten opzichte van een situatie zonder VRI, erg ten goede. Een VRI betekent wel dat autoverkeer op de Nieuwe Tiendweg soms moet wachten. Op dit moment kan men op deze locatie altijd doorrijden. In feiten betekent dit dus een verslechtering van de doorstroming, maar het verkeer zal, komend vanaf de Burg. Aalberslaan, verderop ter hoogte van het kruispunt met de Boerhaavelaan vaak ook moeten wachten. Dus per saldo betekent een VRI op deze locatie niet direct een verslechtering van de doorstroming op de gehele route..

Wel zal goed gekeken moeten worden naar de afstelling van de VRI voor verkeer komende vanaf de Boerhaavelaan in de richting van de Burg. Aalberslaan. Als dit verkeer te lang moet wachten bij de

³ Wanneer fietsers twee rijbanen in dezelfde richting moeten oversteken is de kans aanwezig dat vanuit het oogpunt van de fietser het voertuig op de tweede te kruisen rijbaan achter het voertuig op de eerste rijbaan rijdt. Het voertuig op de tweede rijbaan wordt hierdoor over het hoofd gezien. De kans op een aanrijding met dit voertuig is dan ook zeer reëel. Dit soort aanrijdingen worden afdekongevallen genoemd.

fietsoversteek, kan er een wachtrij ontstaan. Voorkomen moet worden dat deze wachtrij terugslaat tot op het kruispunt Boerthavelaan, waardoor dit de afwikkeling van het verkeer op dit kruispunt kan verstoren.

Tenslotte kan een VRI op deze locatie ook werken als doseerlicht voor verkeer komend vanaf de Burg. Aalberslaan in de richting van het grote kruispunt. Door dit verkeer te doseren kan dit bijdragen aan een betere afwikkeling van het verkeer op zowel het kruispunt met de Boerthavelaan als met het grote kruispunt zelf.

Andere maatregelen

Waarschuwingslichten

Waarschuwingslichten die auto's attenderen op overstekende fietsers hebben weinig effect omdat verkeer op de Nieuwe Tiendweg sowieso voorrang heeft. Dit verkeer hoeft dus niet te stoppen voor fietsers. Het nut van waarschuwingslichten vervalst hier dan ook mee. Waarschuwingslichten voor de fietsers zal ook weinig effect hebben. Het feit dat fietsers hier voorrang moeten geven, is al voldoende duidelijk.

Fietser in de voorrang

De principes van Duurzaam Veilig staan voor dat verkeer op een gebiedsontsluitingswegen type 2 (de Nieuwe Tiendweg) altijd voorrang hebben op kruisend fietsverkeer. Bovendien staan deze principes voor dat de weginrichting uniform moet zijn. Uniformiteit draagt bij aan de acceptatie en de verwachting van de weggebruiker en uiteindelijk aan de verkeersveiligheid. Op deze locatie de fietser voorrang geven, zal leiden tot onverwachte en verkeersonveilige situaties.

Advies

Doorstroming van het autoverkeer is zeker op de Nieuwe Tiendweg van groot belang. Echter is, zeker met de wetenschap dat over de fietsroute langs het water straks veel fietsers zullen rijden, de verkeersveiligheid van kwetsbare verkeersdeelnemers zoals fietsers minstens zo belangrijk. De gevolgen van een slechte verkeersveiligheid zijn zelfs nog groter dan die van een slechte doorstroming omdat verkeersonveiligheid met fietsers in veel gevallen gepaard gaat met lichamelijk letsel. In dit geval zou verkeersveiligheid dan ook voor doorstroming moeten gaan. Een VRI draagt, mits goed afgesteld, hier het meest aan bij. Overigens hoeft een VRI niet perse negatief te zijn voor de doorstroming omdat de VRI ook gebruikt kan worden als doseerlicht ten gunste van de doorstroming op de gehele Algera corridor.